

's-Hertogenbosch

Raadsinformatiebrief

Registratienummer 15210038

Onderwerp Voortgang warmtetransitie/TVW 2.0

Aanleiding

Eind 2021 heeft de raad de Transitievisie Warmte (TVW) 1.0 vastgesteld. Hierin zijn zeven onderzoeksbuurten aangewezen, waarvan de onderzoeken inmiddels zijn afgerond. Daarnaast hebben wij met uw raad afgesproken om in het vierde kwartaal van 2023 met een TVW 2.0 te komen. De behandeling van het raadsvoorstel TVW 2.0 staat gepland op 10 oktober. De bouwstenen hiervoor heeft uw raad in 2022 vastgesteld, alsmede twee aanvullende moties. Tot slot heeft de werkgroep Warmtetransitie van de commissie Bedrijvigheid het college een aantal vragen gesteld over de inhoud van de TVW 2.0.

Beoogd doel

Doel van deze raadsinformatiebrief is om de raad te informeren over de voortgang van de warmtetransitie. Tegelijkertijd beantwoorden wij ook de vragen van de werkgroep Warmtetransitie. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stappen die wij reeds hebben gezet om – na vaststelling van de TVW 2.0 – snel door te kunnen pakken en de belangrijkste politieke vragen die in het raadsvoorstel TVW 2.0 aan

www.s-hertogenbosch.nl
Correspondentie-adres: Postbus
12345
5200 GZ 's-Hertogenbosch
KvK nr 17278704

uw raad worden voorgelegd. Over de proefbuurt 't Zand ontvangt u van ons een aparte brief. Daarnaast organiseren wij op 15 september een bezoek aan de gemeente Eindhoven. Tijdens dit bezoek wordt u geïnformeerd over de praktijk rond de warmtetransitie vanuit het perspectief van deze gemeente.

Relevante besluitgeschiedenis

- Op 7 december 2021 heeft de raad de [Transitievisie Warmte 1.0](#) vastgesteld.
- Op 4 oktober 2022 heeft de raad de [Bouwstenen TVW 2.0](#) vastgesteld.
- Op 4 oktober 2022 heeft de raad de motie [Uitvoeringsplan Transitievisie Warmte 2.0](#) aangenomen.
- Op 4 oktober 2022 heeft de raad de motie [Versterk buurtinitiatieven in de warmtetransitie](#) aangenomen.

Inhoud

Bossche Bespaarteam (BBT)

Het Bossche Bespaarteam (BBT) is tijdens de energiecrisis opgezet om huishoudens met energiearmoede snel te kunnen helpen met kleine energiebesparende maatregelen en hen te voorzien van energieadvies én financieel advies. Na de zomer ontvangt u van ons een evaluatie van één jaar BBT, met daarin de cijfers, ervaringsverhalen en een doorkijk naar hoe we huishoudens met energiearmoede op de lange termijn kunnen ondersteunen met energiebesparing.

Onderzoeksbuurten

In TVW 1.0 zijn zeven onderzoeksbuurten geselecteerd: Hintham-Zuid, de Buitenpepers, Zuid, Sparrenburg, Grevelingen, Aawijk-Noord en Aawijk-Zuid. Voor deze onderzoeksbuurten hebben we onderzocht of een collectief warmtenet technisch en financieel haalbaar is. Over de resultaten hiervan informeren wij u in de TVW 2.0.

Warmtebronnenonderzoek

We hebben een zogenaamd bronnenonderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek biedt inzicht in de beschikbare warmtebronnen in de gemeente 's-Hertogenbosch en welke buurten daarop aangesloten kunnen worden. Het onderzoek maakt ook duidelijk welke buurten (voorlopig) niet op een collectief warmtenet kunnen worden aangesloten. Over de resultaten van dit onderzoek informeren wij u in de TVW 2.0.

Rol gemeente in de warmtenetten

In de warmtenetaanpak speelt ook de vraag welke rol de gemeente neemt in de warmteketen. Hiervoor wordt een apart raadsvoorstel uitgewerkt dat gelijktijdig met het raadsvoorstel voor de TVW 2.0 aan uw raad wordt voorgelegd.

Betrokken stakeholders

Bij het vormgeven van de TVW 2.0 is op verschillende momenten input en denkracht van inwoners en professionele partners gebruikt. Dit voorjaar zijn via het [Digipanel](#) grootschalig Bosschenaren bevraagd op relevante thema's uit de TVW 2.0. Daarnaast is in mei een fysieke participatiesessie gehouden met de Bossche energiecollectieven, die de voorhoede in de energietransitie vormen. Zowel de uitkomsten van het Digipanelonderzoek als de opbrengst van de bijeenkomst met de collectieven zijn meegenomen in de TVW 2.0. Tot slot zijn op gezette momenten in het proces met de Bossche woningcorporaties en Farent de inzichten en aannames getoetst en verrijkt. In de TVW 2.0 is een apart hoofdstuk gewijd aan participatie bij het tot stand komen van dit document.

Platform Energiecollectieven

In de motie *Versterk buurtinitiatieven in de warmtetransitie* heeft de raad ons opgeroepen om een platform voor en door buurtinitiatieven op te richten waar kennis kan worden gedeeld en waar de buurtinitiatieven met elkaar en met partners in verbinding worden gebracht. Inmiddels is dit platform opgericht. Op verzoek van de buurtinitiatieven is dit niet alleen een [digitaal](#), maar vooral ook een fysiek platform geworden. In mei is de eerste fysieke bijeenkomst van het Bossche platform energiecollectieven georganiseerd.

Gespikkeld bezit

Woningcorporaties zijn verantwoordelijk voor het verduurzamen van hun eigen woningvoorraad. Tussen de te verduurzamen huurwoningen wonen vaak ook particuliere eigenaren in voormalige corporatiewoningen. We noemen dit 'gespikkeld bezit'. In het kader van de 'gedeelde rol' van de gemeente (zie: Bouwstenen TVW 2.0) zijn we in 2023 gestart we met een aanpak waarbij de Bossche woningcorporaties de procesondersteuning van particuliere woningeigenaren op zich nemen.

VvE-aanpak

Verduurzaming van een VvE-woning is vaak ingewikkeld: als de meerderheid van de VvE er niet uitkomt, wordt het wooncomplex (en daarmee dus ook de individuele woning) niet verduurzaamd. Daarom starten we dit najaar met een pilot waarbij we VvE's ondersteunen bij het verduurzamen van hun complex. Van september tot en met november lanceert de gemeente een kosteloze [pilot](#) waarbij tien VvE's in het verduurzamingstraject worden begeleid. Daarnaast lanceren we dit jaar een loket waar VvE's terecht kunnen met al hun VvE-vragen over verduurzaming.

Stratenblokaanpak

Een van de meest opvallende resultaten van het Digipanelonderzoek was dat ongeveer de helft van de respondenten aangeeft samen met de burens te willen verduurzamen. Mede daarom starten wij in juli met de voorbereiding van een aanpak waarbij we straten concrete stappen laten zetten op weg naar een aardgasvrije woning. Deze aanpak is voor woningeigenaren die samen met 10 tot 20 burens hun woning willen verduurzamen.

Isolatieaanpak

Via het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) kan de gemeente 's-Hertogenbosch de komende jaren aanspraak maken op Rijksgelden voor het isoleren van koopwoningen met een D-, E-, F-, of G-energielabel en een benedengemiddelde Woz-waarde. In drie werksessies met verschillende maatschappelijke stakeholders hebben wij hiervoor een lokale aanpak ontwikkeld waarmee de eerste stappen worden gezet in het grootschalig verduurzamen van deze woningen. Deze aanpak dient als basis voor de aanvraag van de beschikbare NIP-gelden en als uitgangspunt voor het opzetten van een uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt onderzocht of en hoe we hierbij kunnen samenwerken met meerdere regiegemeenten.

Bovenstaande komt uiteraard uitgebreid terug in de TVW 2.0 die in september naar uw raad wordt gezonden. De belangrijkste politieke keuzes m.b.t. de TVW 2.0 zijn onder andere het instemmen met de voorgestelde maatregelen in de Besparingsaanpak, de Warmtenetaanpak (w.o. de keuze voor nieuwe onderzoeks-/startbuurten) en de invulling van de 'lichte rol' (zie: Bouwstenen TVW 2.0) van de gemeente ter ondersteuning van buurtinitiatieven.

's-Hertogenbosch

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u technische vragen hebben over deze raadsinformatiebrief, dan kunt u contact opnemen met Raimond van der Zee van het Team Energie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

drs. B. van der Ploeg

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bijlagen

Voortgangsrapportage RES NOB

Registratienummer

15210038

Raadsvergadering

20 september 2023

Portefeuillehouder

Van der Geld

Sector/Afdeling

SO/ECONOMIE & ENERGIE

Inlichtingen

R.J. van der Zee

r.vanderzee@s-hertogenbosch.nl

www.s-hertogenbosch.nl
Correspondentie-adres: Postbus
12345
5200 GZ 's-Hertogenbosch
KvK nr 17278704